

Nyní již vzdal se veřejné činnosti, ale o všechno dále živě se zajímá, máje o všem bezpečný přehled. I přes svůj vysoký věk dále pracuje a těší se svými starými kamarády — hůbou a knihami. Ale ještě něco daleko víc zpřijemňuje den jeho soumraku: syn, doktor práv a lékařství, nyní tak oblíbený v královéhradecké nemocnici a dvě milé a dobře se učící děti po předčasně zemřelé dceři. Osud byl aspoň částečně milosrdný!

K významnému výročí přejeme váženému jubilantovi, jenž jest z nejstarších českých notářů, z upřímného srdce hojnost zdraví, pokoje a míru do dalších mnohých let!

Dr. J. D.

Přeložení. Ministr spravedlnosti přeložil pp. notáře: Dra Františka Zlámalu ze Strážnice do Kojetína, Dra Eduarda Lisku z Nové Bítěše do Mor. Ostravy, na notářské místo nově zřízené výnosem ze dne 28. XI. 1933 č. 40.260; Josefa Jaroše z Ivančic do Brna, Ludvíka Haase ze Ždánic do Ivančic, Dra Karla Navrátila z Opavy do Mor. Ostravy na not. místo uprázdněné úmrtím p. notáře Dra Ferd. Pelce.

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval pp.: kandidáta notářství Dra Zdeňka Kubelku notářem ve Velké Bítěši, kandidáta notářství Dra Ruprechta Schlesingra notářem ve Ždánicích a Dra Ladislava Skulu notářem v Konici.

Na Slovensku byli jmenováni veřejnými notáři: veřejnonotářský náměstek Petr Matúška pro Baňskou Stávnici a Dr. Jan Beľa pro Velké Kapušany; advokát Dr. Desider Kornel Polčík v Hlohovci pro Námestovo, Dr. Josef Holúbek, advokát v Želiezovci pro Šahy a Dr. Arnošt Kastriner, advokát ve Vranově n. T. pro Moldavu n. B.

Ministerstvo spravedlnosti upozornilo, že má na skladě některé starší ročníky svého Věstníku, jež by poskytl za účelem doplnění sbírek interestentů, kteří by se o ně přihlásili nejdéle do 10. června t. r. za poloviční cenu.

Jsou to ročníky: I. (1919, německý překlad, 10 Kč), II. (1920, oficiální vydání i německý překlad, 6 Kč), IV. (1922, oficiální vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7,50 Kč), V. (1923, oficiální vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7,50 Kč), VI. (1924, německý překlad, 7 Kč), VII. (1925, oficiální vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7,50 Kč), VIII., IX., X. a XI. (1926, 1927, 1928 a 1929, oficiální vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7,50 Kč), XII. a XIII. (1930 a 1931, německý překlad, 7,50 Kč), XIV. (1932, oficiální vydání, 10 Kč, i německý překlad, 7,50 Kč), XV. a XVI. (1933 a 1934, oficiální vydání i německý překlad 12,50 Kč).

Za poloviční cenu bude dodán také Výbor ze Sbírký zákona a nařízení v českém i německém vydání, vycházející jako příloha k Věstníku z roku 1922 až 1934 a sice: v českém vydání ročník 1922, 1923, 1924, 1925, 1929, 1933 a 1934; v německém vydání ročník 1922 až 1934.

Se slevou jedné třetiny z původní ceny budou vyřízeny dále objednávky rozhodnutí nejvyššího soudu ve věcech civilních, trestních a sbírky rozhodnutí živnostenských soudů, jež dojdou ve shora označené lhůtě.

Na skladě jest dosud z rozhodnutí nejvyššího soudu ve věcech trestních i civilních jen svazek IV. až VII., ostatní svazky (I. až III.) jsou neúplné.

Ze Sbírký rozhodnutí živnostenských soudů jest na skladě svazek I.

Příhlásky přijímá Administrace Věstníku v ministerstvu spravedlnosti v Praze IV.

7. 5. 1935.

Výnosy ministerstva spravedlnosti.

Otevírání bezpečných schránek (safes) v řízení pozůstalostním. Některé soudy tvrdí, že, jakmile dědicové sdělili soudu, že projednají pozůstalost sami (§ 29, odst. 3., věta 2 nesp. pat.), nemohou vyslati k otevření bezpečnostní schránky (safesu) notáře jako soudního komisaře a nemají-li možnost, aby úkon ten provedly samy, dávají dědicům svolení k otevření bez splnění podmínek uvedených ve výnosu z 4. listopadu 1922, č. 34 Věst., a místo souhlasu finančního úřadu tam žádaného spokojují se tím, že strany 10 dní předem uvědomí finanční úřad o tom, kdy dojde k otevření schránky.

Tento postup není správný. Finanční úřad nemůže být donucen, aby se účastnil otevření schránky v čas jemu určený. Vyslání notáře jako soudního pomocného orgánu k tomuto úkonu je povahy samostatné, může k němu dojít i tam, kde soud projednává pozůstalost sám, a není v žádném odporu s tím, že notář, jakmile dědicové prohlásí, že budou projed-

návati pozůstalost sami, není oprávněn v projednání pozůstalosti jako soudní komisař pokračovati. Soud je ovšem oprávněn na místo notáře tímto úkonem pověřiti důvěryhodného soudního úředníka (viz předposlední odstavec výnosu č. 34/1922). (Č. 47.339/34.)

(Věstník min. sprav., ročník XVII. (1935), čís. 2, str. 20.)

Zápis cizinců jako členů představenstva akciových společností do obchodního rejstříku. U jednoho krajského soudu vzšla pochybnost, zda při zápisu cizinců jako členů představenstva akciových společností do obchodního rejstříku (čl. 228 a 233 obč. zák.) je potřeba žádati průkaz, že bylo podle § 3 zákona ze dne 13. srpna 1928 č. 39 Sb. z. a n., dáno povolení k zaměstnání cizince. Ministerstvo spravedlnosti odpovědělo na dotaz záporně, vycházejíc hlavně z toho, že u členů představenstva akciových společností nejde zpravidla o zaměstnání ve smyslu § 3 zákona č. 39/1928 Sb. z. a n. a že zápisem člena představenstva akciové společnosti do obchodního rejstříku se nezakládá ani neprojevuje žádný zaměstnanecký poměr, nýbrž poměr sui generis, který jen v několika málo a spíše nahodilých případech může být také poměrem zaměstnaneckým. Zúčastněná ministerstva (vnitř., obchodu, financí, věci zahraničních a sociální péče) vyslovila souhlas s tímto názorem ministerstva spravedlnosti. Ministerstvo spravedlnosti ještě dodalo, že při epovědi cizinců jako členů představenstva akciových společností k zápisu do obchodního rejstříku máno předložiti rejstříkovému soudu potvrzení o vzájemnosti, t. j. potvrzení, že stát, jehož příslušníkem jest cizozemský člen představenstva, při zápisu členů představenstva s československou státní příslušností do svých obchodních rejstříků setí i vzájemnosti. (Č. 62.981/34.)

(Věstník min. sprav., ročník XVII. (1935), čís. 3, str. 42.)

Finsko — vzájemnost ve věcech pozůstalostních. Finská vláda úředně oznámila, že podle práva platného ve Finsku není překážek, aby před československým soudem bylo provedeno řízení o movité finské pozůstalosti po československém státním příslušníku, který zemřel ve Finsku, nemaje tam svého řádného bydliště. V tomto rozsahu jest pokládati za zajištěnou vzájemnost podle § 23 nesp. pat. a § 8 zák. čl. XVI/1894 v poměru k Finsku. Podotýká se ještě, že podle platného práva finského náleží správa a rozdělení pozůstalosti dědicům; finským soudům přísluší toliko rozhodování o sporných dědických nárocích, měl-li zůstavitel stále bydliště ve Finsku. Zůstavitel cizinec nemůže podle finského práva v posledním pořízení platně disponovati s venkovskými nemovitostmi, ležícími ve Finsku. (Č. 644/35.)

(Věstník min. sprav., ročník XVII. (1935), čís. 1, str. 8.)

Kapitalizační míra úroková pro odhad nemovitostí podle ročního čistého výtěžku (výnosu) pro rok 1935 ve smyslu § 22 odhadního řádu (vl. nař. č. 100/1933 Sb. z. a n.) byla určena takto:

1. pro obvod vrchního soudu v Praze:
 - a) pro statky s hospodářstvím pořízním na 3 $\frac{1}{2}$ (tři a půl) ze sta,
 - b) pro statky a usedlosti s lesním hospodářstvím na 3 $\frac{1}{2}$ (tři a půl) ze sta,
 - c) pro budovy bez pořízního nebo lesního hospodářství nebo bez průmyslového podniku na 4 (čtyři) ze sta;
2. pro obvod vrchního soudu v Brně:

pro všechny tři skupiny shora pod 1. uvedené na 4 (čtyři) ze sta;
3. pro obvod vrchního soudu v Bratislavě:
 - a) pro statky s hospodářstvím pořízním na 5 (pět) ze sta,
 - b) pro statky a usedlosti s lesním hospodářstvím na 4 (čtyři) ze sta,
 - c) pro budovy bez pořízního nebo lesního hospodářství nebo bez průmyslového podniku na 5 (pět) ze sta;
4. pro obvod vrchního soudu v Košicích:

pro všechny tři skupiny shora pod 1. uvedené na 5 (pět) ze sta. (Č. 66.002/34.)

(Věstník min. sprav., ročník XVII. (1935), čís. 2, str. 21.)

Ověření podpisů na návrzích na zahájení vyrovnacího řízení — poplatková povinnost. Podle § 2, odst. 1, vyr. ř. musí dlužníkův podpis na jeho návrhu na zahájení vyrovnacího řízení, býti ověřen soudem nebo (veřejným) notářem, není-li dlužník zastoupen advokátem.

Podle pol. 9 c) sazby soudních poplatků č. 151/1931 Sb. z. a n., v zemích Slovenské a Podkarpatoruské podle pol. 1 c) sazebníku k zákonu č. 120/1931 Sb. z. a n., jsou tyto návrhy

prosty poplatku. Toto osvobození vztahuje se podle výnosu ministerstva financí ze dne 19. prosince 1933, č. 141.989, i na ověřovací doložky. (Č. 63.126/33.)

(Věstník min. sprav., ročník XVI. (1934), čís. 1, str. 2.)

Opis trhových smluv při podpoře stavebního ruchu — ověřovací poplatky. Podle výnosu ministerstva financí ze dne 4. dubna 1934 č. 28.833/34-V/16, podléhá ověření opisů trhových smluv, které jsou obce, veřejnoprávní korporace a obecně prospěšná družstva jakožto stavebníci povinny připojit pro ministerstvo sociální péče k žádosti za vklad převodu práva vlastnického k budově stavěné s podporou státu podle zákonů o stavebním ruchu na osoby, pro které byly domy stavěny, poplatku 3 Kč za každý arch podle sazební položky 58/2 písm. c) popl. zál. a podle saz. pol. 49/69, č. 3 popl. pravidel. (Č. 19.670/34.)

(Věstník min. sprav., roč. XVI., č. 6, str. 118.)

Výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 25. února 1935, č. 9172, o poplatcích za uveřejňování soudních vyhlášek v uveřejňovacím řízení. Podle § 10, odst. 3, zák. ze dne 11. prosince 1934, č. 250 Sb. z. a n., o uveřejňování listin, určují poplatky za uveřejňování soudních vyhlášek v Oznamovateli uveřejňovaných a ztracených listin, který je připojen k Ústřednímu Oznamovateli, vydávanému ministerstvem spravedlnosti (§ 2 vlád. nař. ze dne 22. února 1935, č. 30 Sb. z. a n.) takto:

- a) při listinách nominální hodnoty do 500 Kč včetně za kus 2 Kč,
- b) při listinách nominální hodnoty přes 500 Kč do 5000 Kč včetně za kus 3 Kč,
- c) při listinách nominální hodnoty přes 5000 Kč za kus 5 Kč,
- d) při listinách bez nominální hodnoty 2 Kč.

Sazby tyto platí bez ohledu na to, jak dlouho se bude vyhláška uveřejňovati.

(Věstník min. sprav., čís. 4 z r. 1935, str. 63.)

Švýcarsko — vzájemnost ve věcech pozůstalostních. O pozůstalostech cizinců ve Švýcarsku platí obdobně ustanovení čl. 22 a 23 švýcarského zákona z 25. června 1891 o civilně-právních vztazích osob ve Švýcarsku usazených a osob, které se tam zdržují. Podle těchto předpisů řídí se švýcarské právo ve věcech pozůstalostních posledním stálým bydlištěm zůstavitele bez ohledu na místo úmrtí. Podle čl. 22, odst. 2, cit. zák., se však připouští, aby buď posledním pořízením nebo ve smlouvě dědičné bylo vyhrazeno, že projednání pozůstalosti má se státi podle právního řádu domovského státu zůstavitele. Projednání pozůstalosti vztahuje se pak vždy na celé pozůstalostní jmění. Pojem »bydliště« jest stanoven čl. 23 švýcarského obč. zák. a jest v tom místě, kde se dotčená osoba zdržuje v úmyslu trvale tam zůstatí. Výslovně stanoví švýcarské právo, že nikdo nesmí mít několik bydlišť.

Podle těchto předpisů projednávají švýcarské soudy resp. úřady pozůstalostní ať movitou či nemovitou po československých příslušnících, kteří měli své poslední bydliště ve Švýcarsku, bez ohledu na místo, kde zemřeli, a to podle švýcarského práva, leda že by v poslední vůli nebo ve smlouvě dědičné bylo ustanoveno, že projednání pozůstalosti má se státi podle práva československého. Tato příslušnost švýcarských soudů se však nevztahuje na pozůstalost ať movitou či nemovitou po československých příslušnících, kteří neměli ve Švýcarsku stálého bydliště v době úmrtí, i když zemřeli ve Švýcarsku. Projednání této pozůstalosti by bylo přenecháno onomu státu, kde zůstavitel měl své poslední trvalé bydliště.

O tom se soudy zpravují se zřetelím na vzájemnost podle § 23 nesp. pat. a § 8 zák. čl. XVI/1894.

Sdělení čís. 36/1924 se tímto mění. (Č. 5580/35.)

(Věstník min. sprav. z r. 1935, č. 4, str. 72.)

Knihy redakci zasláné.

JUDr. Kazimír Čařt: **Základní pojmy obecného finančního práva.** Kritická studie. Vyšlo ve Sbírce spisů právnických a národohospodářských jako sv. LXXII., nákladem »Orbis«, Praha-Brno, 1934. Stran 1—VIII, 1—145. Cena 25 Kč.

Normativní škola, jejíž ryzi metodě právníckého poznávání se podařilo očistiti právní teorii od cizích příměsí a tak dopracovati se systému, kterého možno použiti pro jednotné poznání právních řádů všech dob, pokračuje pilně i úspěšně na této záslužné práci. Z posledních prací příslušníků této školy

zaujímá Čařtova kritická studie významné místo. Pracovní metodou ryzi nauky právní právě v tak ožehlavém oboru, jakým právo finanční pro svůj vztah k veřejnému hospodářství jest, nebylo zajistěti lehké. Autor se proto předem vypořádával se základním rozdílem mezi finančním právem a finanční vědou; kdežto tato »zjišťuje, co jest subjektem veřejného hospodářství chtěno«, ono »zjišťuje, co jest podle norem finančně-právních povinováno«, jeho úkolem je především napomáhati interpretaci.

Knihka je rozdělena na 11 kapitol. Po úvodě (kap. I.) věnuje se autor v kap. II. vymezení pojmu finančního a berního práva (o toto hlavně autoru běží). Vychází ze správného předpokladu, že pojem berního práva je pojem systematickým, s'oužie přehlednému třídní obsahu norem empirického právního řádu. Vytváří nedostatečnost obvyklého způsobu rozdělování empirického právního řádu podle úkolů státní politiky (účelu), jemuž představuje berní právo onu součást ze souboru norem, normujících příjmové hospodářství státu, která upravuje vybírání veřejných dávek, pro jeho nepřehlednost, poukazuje na nevhodnost upotřebiti jako kriteria vynutitelnosti veřejných dávek státní moci neb jejich všeobecnosti (ve formulaci Mayerově), odmítá názor (Blumenste'n), jemuž je východiskem pojmu daně územní výsost. Dovojuje dále, že ani obsahová systematika, vycházející z relace existence majetkového pramene jakožto typické podmiňující skutkové podstaty k povinnosti placení veřejné dávky, pro synekretickou povahu definicí veřejných dávek nevyhovuje a dochází proto k formálně-právnímu vymezení pojmu berního práva, jež definuje jako »soubor norem, jež mají aplikovati berní správní orgány ve své speciické kompetenci« (str. 17). Správně zdůrazňuje, že běží o kompetenci speciickou a aplikaci; tedy o normy, které berní orgány výhradně jsou kompetentní aplikovati, čímž se zachovává hierarchie stejnorodých norem. Při tom neopomenul autor vypořádati se i s nezbytnou otázkou kvalifikace berního orgánu, který je onou součástí souboru orgánů, jež spojeny jsou organizační jednotou pramenící z derogace zůstabilosti. V dalším obírá se systematickým obsahem berně-právních norem, podává je na str. 28 konstrukci berní normy platební, vycházející z relace existující skutečnosti a placení veřejné dávky jako povinnosti — a berní normy kontrolní, která normuje o určitých okolnostech povinnosti určitého subjektu přispěti ke kontrole berního orgánu. Kapitolu tuto ukončuje úvahami o berním právu materiálním a formálním, o poměru berního práva k právu správnímu (vstupuje tu proti slučování obou, jak by k tomu svádělo hledisko účelové) a k právu soukromému (partie pro praktika velmi instruktivní). — V kap. III. (Příímé a nepřímé daně. — Berní řízení) podrobuje autor kritice obvyklé rozčlenění daní přímých a nepřímých a daní přímo placených a úřadem ukládaných; káritela toto svédějí i o historické a národohospodářské erudici autorově. Správně vystupuje (str. 45), že pro rozčlenění na daně přímé a nepřímé jest rozhodným obsah řízení, jež konkretisuje berní platební povinnost; u daní přímých určuje úřad závazně vyměřovací základ, u nepřímých daní je též určitými kvalitami přirozenými. Autorovo vyříděné hledisko vysvítá hlavně v kap. IV. (Poměr mezi státem a poplatníkem)

V první oddílu této kapitoly podrobuje autor kritice velmi správné konstrukce poměru mezi státem a poplatníkem, ideologií t. zv. mocenskou a t. zv. obligační; správně dovozuje, že obě teorie tvrdí vlastně samozřejmost, pokud totiž teorie obligační mluví o tom, že poplatník je tedy povinen daně platit, a teorie mocenská o tom, že stát je oprávněn placení daně uložiti, v čemž má býti vyjádřeno uznání platnosti určitého právního řádu (str. 57). Stejně je neplodné rekurování obligační teorie k t. zv. »subjektivnímu právu« poplatníků, pro která prý nemůže finanční orgán uložiti větší daň, než mu dovoluje zákon; autor jako stoupenec normologického směru uvádí správně vysvětlení, vycházející ze samozřejmého vztahu obecné normy ke konkrétnější. Podává pak ještě kritiku Schueidrova »Das Abgabengewaltverhältnis«, dokazuje, že ovšem ani mocenská teorie nemůže otázku juristicky konstruovati. Autorovy úvahy předvídějí názorně synekretismus běžných daňových teorií a jejich naprostě neuvědoměni momentu derogace k vydávání norem, v němž nutno hledati jádro řešení. — Další kapitoly (V. Poplatník — VI. Vyměření daně, repartice daně, paušalování daně, daňové dohody — VII. Předmět daně a podmínka berní povinnosti; vyměřovací základ. Třídní daní, Prejudicialita v berním řízení — VIII. Sazba daně. Sazební stupně — IX. Čas a místo — X. Daňová osvobození a úlevy — XI. Zánik berní platební povinnosti; exekuce) obsahují rovněž detailní úvahy o základních pojmech finančně (berně)-právních, jež autor konstruuje